

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 007-58/2023/41

Ljubljana, 11. 9. 2023

EVA 2023-2560-0043

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Resolucija o krepitvi potresne varnosti do leta 2050 »PREHITIMO POTRES« – NOVO GRADIVO ŠT. 1

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Resolucije o krepitvi potresne varnosti do leta 2050 in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- Resolucija o krepitvi potresne varnosti do leta 2050

Prejemniki sklepa:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Uroš Brežan, minister za naravne vire in prostor,
- Lenka Kavčič, državna sekretarka, pristojna za prostor,
- Georgi Bangiev, generalni direktor Direktorata za prostor in graditev

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

–
–

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Uroš Brežan, minister za naravne vire in prostor

5. Kratek povzetek gradiva:

Resolucija je pripravljena na osnovi sklepa, ki ga je sprejel Državni zbor RS, Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor, dne 25. 1. 2021, v katerem predlaga pristojnemu ministrstvu, da celostno in na

podlagi dognanj stroke pristopi k reševanju problematike in pripravi Resolucijo o programu protipotresne sanacije potresno ogroženih objektov.

Resolucija o krepitvi potresne varnosti do leta 2050 oblikuje aktivno politiko krepitve potresne varnosti stavbnega fonda v Republiki Sloveniji, s katero država prispeva k manjšim posledicam v primeru potresa. Sledi splošnemu cilju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Usmerjena je v preventivo, ki je učinkovitejša in dolgoročno sprejemljivejša tudi z vidika organizacije in zagotavljanja sredstev za financiranje ukrepov. Ker gre za obsežne ukrepe, je za njeno izvajanje predvideno daljše časovno obdobje. Resolucija upošteva tudi določila Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16), ki navaja, da je za zmanjšanje potresne nevarnosti in s tem posledic učinkov potresa treba sprejeti in začeti uresničevati program protipotresne sanacije stanovanjskih in pomembnih javnih objektov vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege posebnih skupin prebivalstva, zdravstva in drugih javnih dejavnosti, industrijskih in infrastrukturnih objektov. Kot nujen ukrep izpostavlja tudi ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev o nujnosti strokovnega pristopa k prenovi objektov, saj bi lahko nestrokovni posegi poslabšali potresno varnost.

Analiza rezultatov posledic, v primeru približne ponovitve ljubljanskega potresa iz leta 1895, ki bi se zgodil v letu 2020, je pokazala, da bi kritičen potres lahko povzročil neposredno škodo v višini 15% BDP Republike Slovenije, če pri izračunu upoštevamo le mediano neposredne škode na stavbnem fondu, ki je posledica simulacije močnega potresa na kritični lokaciji, in BDP iz leta 2019 glede na podatke Statističnega urada RS.

V izogib škodljivim posledicam potresa je nujno, da se v Republiki Sloveniji čim prej prične z vrednotenjem potresnega tveganja ter utrjevanjem stavbnega fonda. Resolucija predstavlja osnovni instrument za postopno utrjevanje stavbnega fonda, saj se do sedaj v krepitev potresne odpornosti stavbnega fonda ni vlagalo večjih finančnih sredstev. Izjema je Posočje, kjer je šlo za odpravo škode in popravilo ter ojačitev poškodovanih objektov po potresu. Z akcijskimi programi, ki jih predvideva resolucija in ki se bodo izdelovali periodično v naslednjih letih, bo zagotovljena sistemska ureditev potresne utrditve ogroženih stavb, kar ima več vzporednih pozitivnih učinkov. Ker ne gre za reševanje že poškodovanih objektov po potresu, kjer je treba ponuditi takojšnje finančne, organizacijske in izvedbene rešitve, se breme utrditve stavb razporedi na daljše časovno obdobje. Za kvalitetno potresno utrditev bo treba vzpostaviti sistematični pristop pri določanju prioriteten posegov v protipotresno krepitev stavb, pregledu dejanskega stanja potresne odpornosti, ozaveščanju, izobraževanju, zagotavljanju kadrovskih zmogljivosti izvedbi sanacij, zagotavljanju finančnih virov ter spremljanju in evidentiranju učinkov.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
--	-----------------	-------	-------	-------

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	-	-	-	-

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MNVP	Ukrep: 2550-16-0001 Uveljavljanje kakovostne gradnje	PP 231447 Upravljanje s prostorom		100.000
SKUPAJ			-	100.000

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

Resolucija bo direktno imela po sprejemu posledice na proračun samo v prvem letu. V resoluciji je predvidena tudi periodična izdelava akcijskih programov, ki bodo v določenem časovnem obdobju opredeljevali izvedbo določenih aktivnosti. Za izdelavo in izpeljavo akcijskih programov bodo potrebna precejšnja finančna sredstva.

Prvi akcijski program bo pripravljen v dveh letih po sprejemu Resolucije.

Za pripravo prvega akcijskega programa bo treba pripraviti strokovne podlage, strošek je ocenjen na 100.000 EUR.

Akcijski programi bodo poleg vsebinskih rešitev zajemali tudi finančne programe.

Zaradi načinov in virov financiranja je treba stavbni fond razdeliti na javne in zasebne stavbe. Potresno utrditev javnih stavb se bo financiralo iz državnega in občinskih proračunov in evropskih sredstev. Groba ocena stroškov utrditve za ta sektor znaša od 480 mio EUR do 1,3 mrd EUR. Za zasebni sektor je narejena groba ocena, ki kaže, da bi za utrditev stavb potrebovali od 3,3 mrd EUR do 7,8 mrd EUR. Utrditev zasebnega sektorja se bo izvajala iz zasebnega financiranja in delno tudi iz javnih sredstev.

Za vse predhodne in vzporedne aktivnosti izobraževanj, usposabljanj, vzpostavitve baz podatkov bo potrebno zagotoviti okrog 1 mio EUR.

Skupna ocena potrebnih stroškov za utrditev celotnega stavbnega fonda, z vsemi potrebnimi aktivnostmi, se grobo ocenjuje na vrednost med 3,7 mrd EUR in 9 mrd EUR.

Pred izvedbo samih utrditev stavb bo treba poskrbeti tudi za financiranje postavitve organizacijskega okvira, kar pa bo predmet prvega akcijskega programa.

Gre za sredstva, ki jih bo predvidoma treba financirati v naslednjih 30 letih.

Če se predvideni zneski stroškov enakomerno porazdelijo v naslednjih 30-ih letih, znašajo ti okvirni stroški:

- za javni sektor od 16 mio EUR/leto do 43 mio EUR/leto,
- za zasebni sektor od 107 mio EUR do 260 mio EUR/leto.

Izračuni so narejeni za trenutne razmere in ne upoštevajo vpliva inflacije v prihodnosti.

Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:
(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)
Kratka obrazložitev:
/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	
- pristojnosti občin,	NE
- delovanje občin,	NE
- financiranje občin.	NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:
Brez pripomb.
Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani:
/

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
---	----

Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.

Če je odgovor DA, navedite datum objave: 9. 3. 2022 je bila javna obravnava.
V razpravo so bili vključeni:
/
Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev:
/
Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:
/

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
---	----

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
UROŠ BREŽAN MINISTER	

Priloga:

- Resolucija o krepitevi potresne varnosti do leta 2050

RESOLUCIJA O KREPITVI POTRESNE VARNOSTI DO LETA 2050

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM RESOLUCIJE

Resolucija o krepitvi potresne varnosti do leta 2050 je usmerjena v preventivo, ki je dolgoročno sprejemljivejša in učinkovitejša od drugih oblik varstva pred naravnimi nesrečami. Ker gre za obsežne ukrepe, je za njeno izvajanje predvideno daljše časovno obdobje. Resolucija upošteva določila Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16), ki navaja, da je za zmanjšanje potresne nevarnosti in s tem posledic učinkov potresa treba sprejeti in začeti uresničevati program protipotresne sanacije stanovanjskih in pomembnih javnih objektov vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege posebnih skupin prebivalstva, zdravstva in drugih javnih dejavnosti, industrijskih in infrastrukturnih objektov. Kot nujen ukrep izpostavlja tudi ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev o nujnosti strokovnega pristopa k prenovi objektov, saj bi lahko nestrokovni posegi poslabšali potresno varnost.

Resolucija je pripravljena tudi na osnovi sklepa, ki ga je sprejel Državni zbor RS, Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor, dne 25. 1. 2021, v katerem nalaga pristojnemu ministrstvu, da celostno in na podlagi dognanj stroke pristopi k reševanju problematike in pripravi Resolucijo o programu protipotresne sanacije potresno ogroženih objektov.

Resolucija predstavlja instrument za postopno utrjevanje stavbnega fonda, saj se do sedaj v krepitvi potresne odpornosti stavbnega fonda ni vlagalo večjih finančnih sredstev. Izjema je Posočje, kjer je šlo za odpravo škode in popravilo ter ojačitev poškodovanih objektov po potresu.

Iz strokovnih podlag izhaja, da živi v potresno najbolj ogroženih stavbah od 88.000 do 228.000 ljudi. V primeru približne ponovitve ljubljanskega potresa iz leta 1895, ki bi se zgodil v letu 2020, bi znašala mediana neposredne škode na stavbah 7,2 milijarde EUR, kar predstavlja okoli 15% BDP Republike Slovenije iz leta 2019. Takšen potres bi torej imel velike posledice na delovanje družbe v državi, hkrati pa bi bila potrebna velika finančna vlaganja za vzpostavitev delovanja družbe. Zato je smiselno postopno vlaganje sredstev v preventivno utrjevanje stavbnega fonda. Z akcijskimi programi, ki jih predvideva resolucija, bo zagotovljena sistemska ureditev potresne utrditve ogroženih stavb, kar ima več vzporednih pozitivnih učinkov. Ker ne gre za reševanje že poškodovanih objektov po potresu, kjer je treba ponuditi takojšnje finančne, organizacijske in izvedbene rešitve, se breme urgentne utrditve razporedi na daljše časovno obdobje. V izogib škodljivim posledicam potresa je nujno, da se v Republiki Sloveniji čim prej prične z vrednotenjem potresnega tveganja ter utrjevanjem stavbnega fonda.

2. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Uroš Brežan, minister za naravne vire in prostor,
- Lenka Kavčič, državna sekretarka, pristojna za prostor,
- Georgi Bangiev, generalni direktor Direktorata za prostor in graditev

II. OBRAZLOŽITEV

Resolucija v prvem poglavju na kratko opisuje, kakšna je potresna odpornost stavbnega fonda v Republiki Sloveniji, torej kaj je bilo v Sloveniji že narejenega na tem področju. Ugotovljeno je, da je potresno tveganje v Sloveniji pod sprejemljivo ravni. Resolucija je usmerjena v preventivo, ki je učinkovitejša in dolgoročno sprejemljivejša od drugih oblik varstva pred naravnimi nesrečami.

V drugem poglavju sta prikazani zdaj veljavni karti potresne nevarnosti, opisani so pretekli potresni dogodki in sanacije na območju Republike Slovenije. Poleg tega sta predstavljena stanje stavbnega fonda in njegov potresni oziroma seizmični stresni test s predstavitvijo rezultatov. Navedena je tudi ocena posledic potresa, če bi se ta zgodil leta 2020 in bi se ponovil zgodovinski ljubljanski potres iz leta 1895.

Tretje poglavje je namenjeno prikazu bistvenih ciljev, ki jih zajema Resolucija. Ta namreč zapoveduje pripravo izvedbenih dokumentov – akcijskih programov za zmanjšanje potresnega tveganja. Akcijski programi se bodo obdobjno posodabljali, predvidoma na vsakih pet let, prvi pa bo pripravljen v dveh letih po sprejetju resolucije.

V četrtem poglavju so predstavljeni ukrepi, povezani s potresnim tveganjem. Republika Slovenija si bo za boljše upravljanje potresnega tveganja prizadevala z ozaveščanjem in širjenem informacij o potresni (ne)varnosti in potresnem tveganju, z ukrepi za sistemsko ureditev področja krepitve potresne odpornosti, izobraževanjem in usposabljanjem projektantov, izvajalcev, nadzornikov, proizvajalcev gradbenih materialov in preglednikov projektne dokumentacije ter odločevalcev v organih upravljanja pa tudi drugih deležnikov v procesu graditve objektov. Poleg tega bo treba natančneje vrednotiti potresno tveganje obstoječega stavbnega fonda, treba bo okrepiti njegovo potresno odpornost.

Nazadnje je v petem poglavju predvideno, da bo za ugotavljanje uspešnosti izvajanja ukrepov in doseganja zastavljenih ciljev resolucije treba vzpostaviti sistem spremljanja uspešnosti izvajanja resolucije. Spremljanje bo vodilo ministrstvo, pristojno za graditev.

III. BESEDILO PREDLOGA